Tabel reactie zienswijzen gemeenteraden GR bij ontwerpbegrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027

O.b.v. de zienswijzen Delft (DE), Den Haag (DH), Midden-Delfland (MD), Leidschendam-Voorburg (LV), Pijnacker-Nootdorp (PN), Rijswijk (RW), Wassenaar (WA), Westland (WL) en Zoetermeer (ZM)

Document wordt vastgesteld in vergadering van het algemeen bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden op 10 september 2026.

	Onderwerp	Zienswijze/verzoek raden	Wat is er al gedaan	Wat gaan we doen
Alg. 1	Regionale raadsbijeenkomst	De gemeenteraden van DE, DH, LV, MD, RW, WA, WE, ZM zouden het op prijs stellen als er in het najaar van 2026 of het voorjaar van 2027 een regionale raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd wordt voor raadsleden. Naast een algemene introductie verzoeken de raden van DE, MD, LV, WE, RW en ZM om hen in een bijeenkomst mee te nemen in de AI-toepassingen die er mogelijk zijn binnen de werkzaamheden van de GGD en Veilig Thuis.	Op 26 mei 2026 heeft de GR GGD-VT Haaglanden deelgenomen aan de regionale raadsinformatie bijeenkomst voor GR'en in Zoetermeer. Na het algemene gedeelte hebben de directeuren van GGD en Veilig Thuis tijdens de twee workshop rondes de aanwezige raadsleden meer verteld en vragen beantwoord over het werk dat gedaan wordt door de uitvoeringsorganisaties.	Op 14 oktober zal een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd worden op de locatie waar de uitvoeringsorganisaties GGD en Veilig Thuis gehuisvest zijn. Tijdens het werkbezoek zal concreet ingegaan worden op een aantal taken die verricht worden. Daarnaast zal een toelichting gegeven worden op de mogelijkheden van AI-toepassingen bij de GGD en Veilig Thuis.
Alg. 2	Kaderbrief begroting 2027	De gemeenteraden van ZM en WA vragen aandacht voor de financiën van de GR en de bijdrage die van de gemeenten gevraagd wordt. Gezien de financiële vooruitzichten voor gemeenten vanaf 2028, vindt de raad van WA het van belang dat de GR actief blijft meedenken over mogelijkheden tot kostenbeheersing, prioritering en efficiëntieverbetering.	In 2025 heeft de GR een uitgebreide exercitie uitgevoerd om de bezuinigingsmogelijkheden en de daaraan verbonden gevolgen in kaart te brengen en te bespreken met de deelnemende gemeenten. Uiteindelijk heeft het AB een besluit genomen en zijn de bezuinigingsmaatregelen die het bestuur acceptabel acht verwerkt in de begroting van de GR. In het	Als opdrachtgever zijn de deelnemende gemeenten verantwoordelijk om binnen de wettelijke kaders keuzes te maken, zowel qua inhoud van de uit te voeren taken als de financiën die gepaard gaan met het uitvoeren van de taken. Vorig jaar heeft het algemeen bestuur besloten tot structurele bezuinigingsmaatregelen met een totaalbedrag van 5% van de GR

			begrotingstraject 2027 is gezien de financiële problematiek van gemeenten zeer terughoudend omgegaan met voorstellen die een hogere deelnemersbijdrage tot gevolg hebben. Alleen de noodzakelijke mutaties, zoals indexatie en actualisaties van aantallen, zijn verwerkt.	begroting vanaf 2026. Het bestuur vond het niet verantwoord om meer te bezuinigen op de uitvoeringsorganisaties Veilig Thuis en GGD aangezien dit te veel impact zou hebben op het primair proces en daarmee te risicovol en onwenselijk voor de inwoners in de regio. De uitgaven van de GR worden gemonitord en via de p&c-cyclus worden het bestuur en de raden geïnformeerd over eventuele afwijkingen. Indien nodig worden keuzes, inclusief de eventuele impact daarvan op de deelnemersbijdrage van de gemeenten, voorgelegd aan de gemeenten.

	Onderwerp	**Zienswijze/verzoek raden**	**Wat is er al gedaan**	**Wat gaan we doen**
GGD 1	Regionale gezondheidsbevordering	GGD Haaglanden heeft in 2026 en 2027 extra aandacht voor twee thema's: (1) de beweging van ziekte naar gezondheid en (2) maatschappelijke weerbaarheid. Deze thema's sluiten goed aan bij actuele ontwikkelingen en onderstrepen het belang van een preventieve, toekomstgerichte benadering van gezondheid.	GGD Haaglanden vervult een onafhankelijke en integrale kennisfunctie voor de negen deelnemende gemeenten, als fundament. GGD Haaglanden opereert hierbij niet als een op zichzelf staande organisatie, maar als onderdeel én aanjager van een regionaal netwerk publieke gezondheid. De GGD verbindt kennis	GGD Haaglanden organiseert met de academische werkplaats publieke gezondheid op 15 oktober 2026 een symposium 'Van kennis naar praktijk" In 2026 voert GGD Haaglanden twee monitoringsonderzoeken uit: Gezondheidsmonitor jeugd (2026) Kindmonitor (2026)

		Vanuit die benadering achten de gemeenteraden van DE, DH, LV, MD, RW, WA, WE, ZM een integrale aanpak van gezondheidsbevordering en preventie essentieel. Zij vragen daarom aandacht voor een brede en goed afgestemde samenwerking met regionale partners in zowel het zorg- als het sociaal domein. Een samenhangende aanpak met onder andere de jeugdgezondheidszorg, gemeenten, welzijnsorganisaties, onderwijs en zorgaanbieders is daarbij onmisbaar om de preventieve basis in de regio duurzaam te versterken.	uit wetenschap, beleid, uitvoering en leefwereld van inwoners, en draagt actief bij aan het vormen en onderhouden van netwerken waarin deze kennis wordt ontwikkeld, gedeeld en toegepast. Dit gebeurt in 4 samenhangende en elkaar versterkende kennisdomeinen: 1) Wetenschappelijke kennis en academische werkplaatsen 2) Professionele en domeinoverstijgende vakinhoudelijke kennis 3) Monitoring-, signalerings- en duidingskennis van inwoners en samenleving en 4) Kennis van de werking en samenhang van het regionale zorg- en ondersteuningsstelsel De beschreven kennisfunctie sluit aan bij de landelijk opgestelde Handreiking regionale preventie-infrastructuur (2026), ontwikkeld door VNG, ZN, RIVM en GGD GHOR Nederland. Voorbeelden van de monitoringsrol zijn de Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen (2024) en Kindmonitor (2024, 2025) In afstemming en samenwerking met regionale partners in zowel het zorg- als het sociaal domein voert GGD Haaglanden in de regio preventieprogramma's uit en verzorgt	GGD Haaglanden stelt voor de samenwerking op het gebied van gezonde school voor de gemeenten gezamenlijk voort te zetten voor de periode 2027-2030. GGD Haaglanden stimuleert met partners in de IZA-samenwerkingsverbanden Haaglanden Gezonder en RIGA gezondheidsbevordering en preventie, en werkt op basis van niet-GR taken aan implementatie en borging van basisfunctionaliteiten uit AZWA en aan monitoring en evaluatie.

			voorlichting op het gebied van: Gezonde School, Kansrijke Start, Gezond Gewicht, Gezonde School, Geweld in Afhankelijkheidsrelaties, Vitaal ouder worden, Gezonde seksualiteit en Genotmiddelengebruik. Op basis van de GR en met financiering uit gemeentelijke IZA-gelden coördineert GGD Haaglanden regionaal de ketenaanpakken. Waar deze activiteiten jeugd raken, stemmen we af of werken we samen met jeugdgezondheidszorg. Andere partners in onze aanpak zijn gemeenten zelf, welzijnsorganisaties, onderwijs en zorgaanbieders. We werken in onze preventieprogramma's bij voorkeur in co-creatie met bewoners, informele sector en professionals in de wijken vanuit het concept positieve gezondheid.	
GGD 2	Vaccinatiegraad	Er is sprake van een daling van de vaccinatiegraad. In regio Haaglanden werkt de GGD samen met de JGZ in het fijnmazig vaccineren dat zich richt op laagdrempelige voorlichting en het toegankelijker maken van vaccinaties. De gemeenteraden van DE, DH, LV, MD, RW, WA, WE, ZM waarderen deze constructieve samenwerking en vragen de GGD	NOOT: *De H-8 gemeenten in Haaglanden hebben in 2012 besloten om, in tegenstelling tot de meeste andere regio's, de uitvoeringsorganisatie JGZ los te koppelen en buiten de GGD te organiseren in de Stichting Jeugdgezondheidszorg West (JGZ-ZHW). De gemeente Den Haag heeft in 2017 de JGZ ook buiten de GGD*	GGD Haaglanden doet aan kennisontwikkeling en advisering over gezondheidsbedreiging aan gemeenten en professionals, monitoring van de vaccinatiegraad en de bestrijding bij uitbraken van infectieziekten. Een (maatwerk)aanpak vaccinatiegraad kan GGD Haaglanden oppakken met JGZ Den Haag en JGZ ZHW in gesprek met

		Haaglanden om dit programma voort te zetten. Gemeente Rijswijk ontvangt graag een concreet plan van de GGD Haaglanden waarin wordt uiteengezet hoe de dalende vaccinatiegraad effectief wordt aangepakt en de vaccinatiebereidheid onder inwoners wordt vergroot. Ook gemeente Zoetermeer wenst een plan voor de gemeente om de vaccinatiegraad te verhogen.	*gepositioneerd. Als gevolg daarvan voert GGD Haaglanden het RVP niet uit. Wel wordt zoveel mogelijk samenwerking gezocht met de JGZ organisaties Den Haag en ZHW.* *De verantwoordelijkheid van GGD Haaglanden m.b.t. de vaccinatiegraad is kennisontwikkeling en advisering over gezondheidsbedreiging, monitoring van de vaccinatiegraad en de bestrijding bij uitbraken van infectieziekten.* GGD Haaglanden heeft door onderzoek en rapportages de epidemiologische kennis rond de vaccinatiegraad intern en extern verhoogd Op basis van niet-GR taken heeft GGD Haaglanden samen met JGZ ZHW een Participatief Actie Onderzoek (PAO) uitgevoerd dat inzicht geeft in de twijfels en overwegingen van ouders die (gedeeltelijk) niet vaccineren. Ook buiten de GR-taken heeft de gedragsunit van GGD Haaglanden onderzoek verricht onder ouders met een Marokkaanse of Turkse achtergrond (kinderen 0–2 jaar) in wijken met lage vaccinatiegraad, en onderzoek gedaan naar belemmeringen voor de HPV-vaccinatie.	de gemeenten en afhankelijk van opdrachtverlening (niet-GR taken). Op basis van een eventuele opdrachtverstrekking niet-GR taken wordt samen met JGZ ZHW een concreet plan gemaakt voor de aanpak van de dalende vaccinatiegraad voor gemeente Rijswijk en gemeente Zoetermeer.

			GGD heeft een e-learning ontwikkeld en beschikbaar gesteld over misinformatie voor het gehele beroepsveld op GGD Academie.	

	Onderwerp	Zienswijze/verzoek raden	Wat is er al gedaan	Wat gaan we doen
VT 1	Wachtlijsten / Stabiele organisatie	Veilig Thuis heeft de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet in het stabiliseren van de wachtlijst. Door het doen van een uitgebreidere veiligheidsbeoordeling wordt voorkomen dat zaken onnodig op de wachtlijst komen. De gemeenteraden van DE, DH, LV, MD, RW, WA, WE, ZM vinden het belangrijk dat Veilig Thuis ernaar streeft de wachtlijst zo laag mogelijk te houden. Gemeente Wassenaar vindt het daarbij belangrijk dat de wachtlijst zodanig wordt verkort dat de wettelijke termijnen gehaald kunnen worden. Bij een verder oplopende wachtlijst dreigt ook het behalen van de wettelijke doorlooptijd van onderzoeken binnen tien weken verder buiten bereik te raken. Gemeente DE, RW en ZM vragen om hier aandacht voor te houden. In aansluiting daarop vragen de gemeenteraden van DE, DH, LV, MD, RW, WA, WE, ZM aan Veilig Thuis om in de	Er is afgelopen jaren veel energie gestoken in het terugdringen van de wachtlijst en het monitoren en sturen op de wachtlijst. In de rapportages en de bespreking daarvan is het een belangrijk punt van aandacht.	De aandacht en inzet voor het stabiel houden van de wachtlijst wordt onverminderd voortgezet. De gemeenteraden worden via de documenten behorend bij de P&C-cyclus geïnformeerd over de ontwikkeling van de wachtlijst en het werken binnen de wettelijke termijnen. De gemeenteraden worden via de bestuursrapportages geïnformeerd over de wachtlijsten, tijdigheid van diensten (wettelijke termijnen) en eventuele knelpunten.

		bestuursrapportages de wachtlijst, wettelijke termijnen en werkdruk goed te blijven monitoren, knelpunten bespreekbaar te maken en over de voortgang van het verbeterplan te rapporteren.		
VT 2	Samenwerking met netwerkpartners / samenwerking in de keten	Vorig jaar is door de gemeenteraden de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden 2026 en verder vastgesteld. De gemeenteraden vragen aan Veilig Thuis om de komende tijd in te zetten op het maken van gezamenlijke werkwijzen en overdrachtsafspraken, met name met betrekking tot het opschalen, afschalen en afsluiten van casuïstiek. Dit om te voorkomen dat de druk op de lokale teams nog meer toeneemt. Ook wordt Veilig Thuis gevraagd om gemeenteraden proactief mee te nemen in de ontwikkelingen en risico's van het Toekomstscenario. Daarnaast wordt gevraagd om samen met de gemeenten de samenwerkingsafspraken uit 2019 te herijken zodat deze blijft aansluiten bij huidige ontwikkelingen en gezamenlijk gewerkt kan blijven worden volgens duidelijke afspraken en vastgestelde werkwijzen. Tot slot verzoeken de raden van Delft en Den Haag Veilig Thuis om samen met de politie en de gemeente in gesprek te gaan	In de kwartaalgesprekken met de uitvoerende afdelingen van de gemeenten wordt periodiek besproken hoe de samenwerking verloopt en of er aanleiding is om de werkwijze aan te scherpen of aan te passen. Samen met de gemeenten Den Haag en Rijswijk heeft Veilig Thuis procesplaten ontwikkeld op basis van de samenwerkingsafspraken uit 2019. Deze procesplaten maken inzichtelijk wat de wettelijke taken zijn en verduidelijken rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen in de samenwerking. Dit draagt bij aan meer eenduidigheid in de uitvoering en helpt om duidelijkheid te creëren over het opschalen en afschalen van casuïstiek. In de bestuursrapportages blijven Veilig Thuis gemeenten informeren over de landelijke en regionale ontwikkelingen met betrekking tot het Toekomstscenario Kind en	Veilig Thuis zet de komende periode in op het verder uitwerken en toepassen van gezamenlijke werkwijzen met de lokale teams. We blijven ons richten op heldere en uitvoerbare afspraken over het opschalen, afschalen en afronden van casuïstiek, zodat de samenwerking soepel verloopt en de druk op de lokale teams wordt beperkt. Met de gemeenten Delft, Westland , Pijnacker-Nootdorp en Midden-Delfland heeft Veilig Thuis afgesproken om in het najaar van 2026 vergelijkbare procesplaten te ontwikkelen, zodat ook daar de samenwerking verder kan worden verduidelijkt en versterkt. In de huidige fase zijn nog geen risico's bekend. Wanneer in een volgende fase de besluitvorming op landelijk niveau is afgerond en de risico's voor onze regio duidelijk zijn, zullen wij gemeenten hierover proactief informeren. Veilig Thuis brengt in het najaar in kaart welke aanpassingen nodig zijn naar aanleiding van het nieuwe handelingsprotocol dat per juli 2026 van

		over de Richtlijnen Overige Zorgmeldingen.	Gezinsbescherming en de proeftuin Haaglanden. Op dit moment voert Veilig Thuis Haaglanden structureel overleg met de politie over de werkwijze en routering van meldingen binnen Overige Zorg, met als doel de samenwerking en uitvoering verder te optimaliseren.	kracht wordt. Vervolgens worden de samenwerkingsafspraken samen met de H9 gemeenten geactualiseerd. Na vaststelling worden de geactualiseerde afspraken gebruikt als basis voor de kwartaalgesprekken met de individuele gemeenten. Hiermee blijft de samenwerking aansluiten bij de actuele praktijk en ontwikkelingen en wordt regionaal gewerkt vanuit duidelijke en gedeelde uitgangspunten. Veilig Thuis Haaglanden zal de structurele overleggen met de politie uitbreiden door de gemeenten hierbij te betrekken. Gezamenlijk wordt verkend welke werkwijze het beste aansluit bij de praktijk in onze regio en hoe de routering van meldingen op een eenduidige wijze kan worden vormgegeven. Daarnaast is er landelijk een ontwikkeling gaande rondom de meldingen Overige Zorg en een andere routering door de politie. Omdat de landelijke uitwerking en implementatie nog plaatsvinden, is de impact voor Haaglanden op dit moment nog niet volledig duidelijk. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat, zal Veilig Thuis de gemeenten informeren.
VT 3	Monitoring / Monitoring en bijsturing	Naar aanleiding van de nieuwe Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden 2026 en verder, zijn nieuwe afspraken gemaakt over de rol van Veilig Thuis. Enerzijds over het uitvoeren van training en voorlichting in samenwerking met de GGD. Anderzijds over het aanleveren van extra	Net als de gemeenten hecht Veilig Thuis waarde aan tijdige, bruikbare en herleidbare informatie. Veilig Thuis levert hiervoor periodiek informatie aan via het jaarverslag en de AAC-rapportages, zowel op regionaal als	Met de doorontwikkeling van Clavis 2.0 wordt de bestaande informatie op een andere en meer gestructureerde wijze vastgelegd. Hierdoor wordt de datakwaliteit verbeterd en neemt de betrouwbaarheid van de gegevens toe.

		monitorgegevens. Gemeenten hechten grote waarde aan tijdige, bruikbare en herleidbare informatie over onder andere de omvang, aard en ontwikkeling van huiselijk geweld en kindermishandeling in de regio. De gemeenteraden van DE, DH, LV, MD, RW, WA, WE, ZM vragen om trends en afwijkingen actief te duiden en onderdeel te laten zijn van de bestuurlijke gesprekken. De raden hopen dat de investeringen in data gedreven werken, AI en Clavis 2.0 hier een bijdrage aan kunnen leveren. De raden vragen om naar de mogelijkheid te kijken hoe gegevensdeling sneller ingezet kan worden voor tijdige bijsturing en het bieden van een nieuw handelingsperspectief en minder beperkt blijft tot signalering achteraf.	op gemeentelijk niveau. Hierbij wordt onder meer gerapporteerd over: - het aantal adviesaanvragen en de aanleiding daarvan; - de herkomst van adviesvragers; - het aantal meldingen en de aanleiding daarvan; - de herkomst van melders; - de omvang van de wachtlijst na de veiligheidsbeoordeling; - opgelegde huisverboden.	Het systeem ondersteunt medewerkers bij een volledige en uniforme registratie. Daarnaast worden de mogelijkheden van datagedreven werken en de inzet van artificiële intelligentie (AI) verder verkend. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst van 14 oktober zullen de verwachte effecten van het werken met AI nader worden toegelicht.